

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 11 — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRÍ CZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Negy hasábon pélt sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
irattások alku szerint jutányos áron vetatnak fel. Helyeg-díjnia
den külön beiktatásért 30 kr.

Hova fejlődik helyzetünk.

Mennél jobban bonyolódna a viszonyok Ausztriában, annál magasabbra száll az égen magyar hazánknak csilága.

Nem örülünk más baján; mi oly nemzet vagyunk, mely szomszédaival békeben, barátságban óhajtana élni.

Nemzetünk jellemvonása a lovagiaság; még ellenségeinknek is megbocsátunk a lezajlott küzdelmek után; például a rokonszenv, mely a magyart a török nemzethez fűzi, bár századok hosszu során át, élet-halál harcot vívtunk a törökkel.

Nem örülünk tehát az osztrákok baján; de azért vannak szemek, hogy lássunk; azért van eszünk, hogy gondolkozzunk; azért van itélő tehetségünk, hogy ítéljünk.

Mennél inkább kiélesedik az egy zsákba gyurt nemzetek összekocczanása a Lajthán-tul, mennél inkább inog a talaj Ausztriában, mennél inkább fenyegeti az országot a szétbomlás, annál világosabban kell, hogy feltűnjék a legmagasabb körök előtt Magyarország egyseges életeréje.

Hol találhatna a korona biztosabb talajt, mint abban az országban, a mely rohamosan fejlődik, államalkotó képességet mutat, nincs hajlama a visszaélésekre, feledni tud minden szenvedést, ha baráti jóbort nyújtanak felé?

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Az aranyóra.

— Vir. elbeszítés. —

Iria: Ifj. Téglás Gábor.

Palotay Adorján novelláira és aranyórájára volt büszke. Nem szándékolom e helyen elvitatni a Palotay irói érdemeit és ezért tartozodom annak fejtegetésébe bocsátkozni, hogy hősöm mily mértékben kompromitálta magát irodalmi büneivel, s annál nagyobb örömmel jelenthetem ki azonban, hogy a kérdéses aranyóra nemcsak Palotayt, de engem is a büszkeség bizonyos nemével tölt el és így az épp oly értékes, mint izléses értéktárgy tulajdonosát emelt fővel mutathatom be olvasóimnak.

Palotay, mint író is sokat küszönhet annak a nagybátyjának, kitől az órát örökségképen — tehát nem természetes uton — kapta. Ez a lélek nélküli, apro, ketyegő jószág szerzte meg ugyanis, meglehetősen romantikus körülmények közt, tulajdonosának irói hírnevét.

Az eset következőképen történt:

Palotay, ki mint minden bohém, bizalmasabb barátságban állt az éjszakával, mint a nappalokkal, egyszer, mialatt szokása szerint, ruhástól aludt a szalonnak, ebédőnek, dohány-

Jogért és szabadságért folytak minden küzdelmei; jogéretből, szabadságszeretetből, harczszeretetből eredtek e harczok; soha nem léteztek volna, ha a jog és szabadság nem lettek volna lábball tiporva és ha nem lett volna végveszélylyel fenyegetve a magyar haza.

Nem támadott a magyar, csak védekezett; azzal a joggal élt, melyet teremtő megadott a legparányibb lénytől kezdve a legnagyobbig lényig, mindennek a mi él, érez és szenvedni tud.

Ha nem bántják a magyart, nincs e nemzetnél békeszeretőbb, odaadóbb, áldozatkészebb nemzet.

Az osztrák bonyodalmak árnyéka ragyogóbban tünteti fel most a világosságot, mely békés rónáinkon elterjed s a legmagasabb körök meg kezdik látni e világosságot most, hogy amott sötétség uralkodik.

A koronának nem egy ténye látszik erre mutatni; áldás volna a hazára, áldás a magyar szent koronára, ha az irány, melynek első jeleit kezdjük látni, határozott iránynyá változnék át.

Egy nemzetet történelme, történelmét pedig napjai alkotják; eddig csak a nemzet becsülte meg nagyjait, most a korona is egy határozott lépést tett ez irányban.

Az, a mi a nemzetnek dicsősége volt multjában, dicsősége annak a koronának is, mely a nemzettel összeforrt; a koronának pedig nincs biztosabb ta-

laja, mint ez összeforrás, mely örökéletű, mert a nemzetek örökéletűek, hacsak hibáik öngyilkosokká nem teszik.

A szenvedés az emberi kebel tűzpróbája; de tűzpróbája a nemzeti éretnyeknek is; a magyar, egy ezredéves, sokszor keserves multjában kiállta e tűzpróbát, kiérdemelte a bizalmat és nincs hálásabb nemzet, mint a magyar, ha a bizalmat megnyeri.

Ha az osztrák bonyodalmak oda vezetnek, hogy e nagy igazságok előtérbe nyomulnak, akkor e bonyodalmak áldást hoznak hazánkra.

Az isten ujját fogjuk ebben látni mi magyarok, kiknek hazafiságát közmondásosnak nevezte a magyar király hatalmas szövetségese.

Alkuval jntottunk azon korlátolt jogok élvezetéhez, melyek korlátoltsága daczára is kibirtuk mutatni fiatal nemzeti életerőnkét.

Az alku nagy sérelem volt állami létünk teljessége ellen, de magában hordozta azt az alapot, melyen a jelen helyzet kifejlődött Ausztriában.

Többször megírták, hogy az alkotmányosság a Lajthán-tul szükségszerűleg oda vezetett, a hová Ausztria jutott.

Két lehetetlenség állott fenn egymás mellett; az egyik egy despotikus kormány fennállhatása Európa közepén a XIX-ik század végén; s e lehetetlenség vezetett az alkotmányossághoz.

zónak, irodának és hálóteremnek használható szobájában a pamlagon, heves szóváltásra ébredt fel.

— Most nem lehet beszélni a nagyságos ural.

— Értse meg, kedves barátom, hogy fontos okaim vannak találkozni a gazdájával.

— Jöjjön később hangzott ismét az író inasának kissé ingerült hangja.

— Mondtam már, hogy sürgős a dolgom könyörgött ismét az idegen.

A jelenetnek maga Palotay vetett véget, aki, miután meggyőződött arról, hogy az ismeretlen látogató hangja egyik hitelezőjére se emlékeztet, ajtót nyitott vendégének.

— Kihez van szerencsém? kérdezte elégedett pilantással mérve végig az idegen elegans flanel ruháját.

— Vass vagyok

— Foglaljon helyet uram. Mivel lehetek szolgálataira.

A fiatal ember leült, de egy pilantattal később gyorsan felugrott.

— Palotay ur, mondta emelt hangon, a századvég legérdekesebb regényhőse áll ön előtt!

— Hogy-hogy? Megvallom, kissé nehéz a felfogóom.

Vass lelkesen folytatta;

— Nem titkolom tovább, hogy ama le-

lyet elragadó szellemmel megírt művei keltettek bennem irójuk iránt. (Palotay itt oly arcz kifejezéssel nézett látogatójára, mintha azt mondaná; mily értelmes fiatal ember.) Az én hányatott életem regényének története ugyanis — szerényseggem mellett is kimondom — oly pompás thema, mely ahhoz érő embernek ma, a Trilbyhez hasonló vékony, szegényes történetek idejében százakat sőt ezreket jövedelmez.

— Figyelme kitértető reám nézve. Nagy érdeklődéssel hallgatom önt barátom szolt Palotay és meg akarta szorítani a rokonszenves idegen kezét.

— Hagyd el kérlek! — intett szerényen de egész bizalmasan Vass.

Figyelj csak reám. Tehát, hogy a dologra térjek, nagyatyám meglehetősen szerencsetlenül nősült. Ez különben végzetes családi szenvedély nálunk. — Mint látni fogod, — époly kevéssé helyeseltem atyám házasságát.

Nagyanám házsártos, kiállhatatlan és idős aszony volt. Főjellemonása: szívesen mulatott mások gyöngéin. Férfiakban a nem dohányzást tartotta legkiválóbb tulajdonságnak, kedvencz költői: Arany János és Reviczky Gyula voltak.

— Micsoda? Az ön kedves nagymamája még most is él?

— Dehogyan! Ötven év előtt már meg-

A másik lehetetlenség az, hogy nagy történelmi multtal bíró nemzetek békében éljenek egymással egy zsákba gyurva, ha szabadság van, s e lehetetlenség fejleménye a mai helyzet Ausztriában.

Nálunk lehetetlenségek nem léteznek; minden meg van a természetes, egységes, állami fejlődés kellékeiből.

Csak egy hiányzik, a függetlenség, hogy állami fejlődésünk rohamosan elérje a legnagyobb magaslatokat.

Mint hogy pedig a korona fényét, a korona hatalmát az képezi, ha az állam hatalmas, minden ok meg van arra, hogy vegyék le mindazokat a bilincseket, melyek izmos nemzeti tagjainkon vannak még, hadd uszhasunk szabadon nemzeti életünk árján.

A német császár barátunknak mutatkozott, és Németország szövetségünk; nem gyanus tehát, ha Németország példájára mutatunk.

Németországnak van császára, de e mellett van bajor és szász királya s más független fejedelmek.

A német hatalom nagy, politikája döntő szerepet visz, s azért mégis vannak bajor, szász és más hadseregek.

A német haderő a világ legelső hadereje s azért mégis vannak bajor, szász és más hadseregek.

Mindaz tehát, a mit a personal unio ellen felhozhatnak bizonyos körökben, megdől leghatalmasabb szövetségünk példáján.

Uralkodóink hatalmasabb, mióta két állam alkotmányos uralkodója, mint volt az előtt s nem üldözi azóta a balsors.

Még hatalmasabb lesz, ha mindegyik állam korlátlanul fejlődhetik saját géniusza szerint; és a nemzetek közt, melyek összefűzték sorsukat az uralkozó ház sorssáál, meg fog szünni akkor a versengés és összekocczanás; és egymásnak támaszai lesznek a hü és sze-

retetljes szövetségben, nem pedig versengő széthúzó elemek.

Adná Isten, hogy a magyar hazafiság e legfőbb vágya ne keltene gyanul többé semmi körökben; s akkor teljesülhetnek vágyaink s a magyar korona oly fényben fog ragyogni, mint ragyogott Nagy Lajos és Mátyás korában.

Kossuth Ferencz.

Tiltakozás a delegáció tagjainak megválasztása ellen. A függ. és 48-as párt hétfőn este 6 órakor Kossuth Ferencz elnöke alatt értekezletet tartott. Kossuth az értekezletet megnyitván, mindenekelőtt örömmel üdvözli a nyári szünet után a párt tagjait s egyuttal lelkes tevékenységre buzdítja őket. Ezután Pechy Tamás elhunyt felett jkőnyvi részvétenek adott kifejezést a párt Erre következett az ülés legfontosabb tárgya: Barabás Béla indítványa. Barabás ugyanis azt indítványozza, hogy azzal az alkalommal, mikor a képviselőházban a delegáció tagjainak megválasztását napirendre szándékoznak tűzni, a párt tiltakozzék a választás megtartása ellen és annak elhalasztását indítványozza mindaddig, amíg a kvóta arány megállapításáig. Justh helyesli az indítványt, mert ez fontos közjogi kérdés lévén, a pártnak tiltakozni kell a világos törvényszerűségei ellen. A kérdéshez még Meszlényi Lajos és Pichler Győző szólottak hozzá, mind a ketten helyeslőleg, mire Barabás indítványát egyhangulag elfogadták s a párt vezérért, Kossuth Ferenczért kérte fel, hogy nevében a delegáció tagjainak megválasztása ellen a képviselőházban tiltakozzék.

A román királyi pár érkezése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept 28.

Tegnap délután a magyar fővárosba érkezett a román királyi pár. Fogadtatására a főváros már megtette az előkészületeket és az egész utvonalon, a melyen a királyi pár végighalad, feldíszítették a házakat s az ut szélére beasott oszlopokat a román színeket viselő zászlókkal. A román királyi pár a magyar fővárosba való időzésük ideje alatt a közönség lelkesedése kíséri s ünneppé teszi ezt a két napot, amíg itt időzik királyunk vendége.

A román királyi pár látogatásának jelentőségével lapunk tegnapi számában foglalkoztunk, itt csak a fogadásra tett intézkedésekről s azok lefolyásáról adunk számot.

Vasárnap és kétfőn egész nap és egész éjszaka dekorálták a várost. A román királyi pár bevonulásának utvonalon a császárnapok idejére készült árbóczfákra friss lombfüzereket tettek, a porosz zászlókat és német czimereket román emblémekkel cserélték föl és az ut közepén lengő nagy lobogók közül a porosz trikolorokat kék-sárga-piros-színű román lobogókkal helyettesítették. A székesfőváros ismét arra kérte a háztulajdonosokat, hogy tegnapra a fejedelmi vendégek mellő fogadására ismét díszítsék föl a házaikat.

Katonaság csak a pályaudvar előtti térségen volt elhelyezve, a hol a Károly román király nevével viselő hatodik számú gyalogezred sorakozott az utvonalon mentén diszruhás rendőrök állottak sorfalat. A fővárosba lakó románok testületileg vonulnak a pályához elé.

A vendéglátás idejére tizenegy előkelő bukaresti lap szerkesztője és munkatársa is ide érkezett. A román kollegák fogadásáról az Otthon írók és hírlapírók körének és a Budapesti Újságírók Egyesületének egy külön bizottsága gondoskodik. — Az újságírók román vendégei tiszteletére tegnap, kedden délután diszbed volt az Országos Kaszinó termében. A lakomára a kormány több tagja és a közélet számos kitűnősége megígérte részvételét.

A román királyi pár budapesti tartózkodása alkalmából Budapestre érkeztek ma Ottó és József főherczegek és Mária Jozefa főherczegnő. Klotild főherczegnő holnap érkezik meg.

Ottó főherczeg kíséretében Montenuovo herczeg főudvarmester, Mária Jozefa főherczegnő kíséretében Montenuovo herczegnő főudvarmesternő és Pallavicini őrgrófnő udvar kölyg is megérkeztek.

A román király és királyné kíséretében Budapestre érkeznek: Mano ezredes és Gracovszky őrnagy szárnysegédek, Mavrogheny főudvarmesternő és Bengesco Zoé udvarhölgy, Ő Felsegeikhez be vannak osztva: Lathes lovag altábornagy a királyhoz, Szapary Laszló gróf cs. és kir. kamarás a királynéhoz, tovább Leclair őrnagy. A román király a királyi várak jobboldali, a királyné a baloldali vendég-lakosztályokban fog lakni. Ő Felsegeik kísérete is a várakban fog lakni.

A koronás uralkodók hivatalos fogadtatásánál szokásos katonai pompa Károly román király bevonulásakor ezuttal elmarad, mint-hogy a budapesti helyőrség legénységének je-

szünet földi rab lenni . . . — fejezte ki magát gyöngéden a századvég legnagyobb regegyhőse.

— De hiszen ezek az urak akkor még nem is irtak.

— Lehetetlen! Biztos ön ebben.

— Mindenesetre.

— Ha így áll a dolog, kénytelen vagyok a tisztes matronának egy újabb gyengéjét is leleplezni: a füllentést. Külömben részletekkel mindössze előletemre akartam világot vetni. Korán árvaságra jutottam. Atyám ki a villamos vasutaknál ellenőr volt, hét éves koromban, illetve negyven éves korában halt meg, szegény anyámat pedig jóval születésem előtt vesztettem el.

— Boesánat, hogy felbeszakítottak. Mikor történtek ez események?

— Ugy husz-huszöt év előtt.

— Hisz akkor még nem volt villamos vasutunk.

— Mit ér, hogy most van, miköz a áldott jó atyámat már elvesztettem? — felelt el lenmondást nem tűrő hangon Vass. Lajd azt kérdezte:

— Miféle cigarettákkal kínálhatsz meg?

— Egyiptomival és szultánnal is szolgálhatok.

— Köszönöm az egyiptomiból kérek. Ambar finomabbat is tarthatnál tárczádban, visszatérve elbeszélésemhez, be kell

vallanom, hogy pályaválasztásomra jelentékeny befolyással volt a »Felsőszék« című darab, melyet a Nemzetben neveztem végig az 1882 év egyik emlékezetes estéjén. Akkor érelődött meg bennem az a terv, hogy miként Suberzeaux Julien én is képviselői titkár leszek,

— És az lettél?

— Mit gondolsz?

— Azt hiszem, hogy igen.

— No hát tevedsz. Czelomat sohasem sikerült elérni és tudod miért? Egy nő miatt, Esküsvöm, hogy ő volt egyetlen szerelmem és halvgzetem.

Csnk az busit, hogy némileg mindennapi körülmények közt ismerkedtünk meg, Tudomásomra jött t. i., hogy X képviselőnek titkárra van szüksége. (Az illető képviselőt diszkrecióm tiltja meg nevezni.) Elmentem a lakására, ahol az ajtót felnyitva egy Loreley-haju ésbontó szépséggel találtam szemben magamat. Maig se képzelem, ki lehetett? Meg lehet, hogy olyan jelenés volt csak, mint a Margit Faust első részében: az se valószínű, hogy ő az a démon, kit a francia regénynek sem sikerült végleg lejártni: mindössze csak annyi bizonyos, hogy a bájos kis-sike nem volt X képviselőnek se az anyosa se az édes mamája . . .

— Folytasd! — sürgette élénken Palotay

— Nő, mi történt?

— Teljes világeletemben a hirtelen elha-

tározások embere voltam. Mindamelltt soha rövidebb idő alatt óriásabb számárságot nem sikerült eikövetnem, mint abban a pillanatban Mielőtt ugyanis megdöntöttem volna, hogy mit teszek, átöleltem karjaimmal a tündéri teremést és költelégcsőt ajánlottam fel a szökesre.

Vass mint a boa szorította magához Palotayt, minthogy a szemleltető előadás hívei közé számította magát.

Mikor az írónak sikerült magát kiszabadítania barátja öleléséből, Vass művészi pauzát tartott, aztán halkán tette hozzá:

— A másik perczben természetesen már a lépcsőházban gurultam lefelé elkabulva egy hatalmas ökölesapástól . . .

— Hogyan! — kiáltott fel Palotay — hát ujjában a tündérek is tagjai az Atléta klubnak?

Vass összereszt. Majd felugrott és mint akinek gyertya gyul agyában, tágranyított szemekkel mondta:

— Most jut eszembe, hogy alkalmasint idegen beavatkozás fosztott meg boldogságot. Hátha szeret az édes angyal, de mivel úgy látszik — nem voltunk négy szem közt, habozott bevallani . . . Végre is ez oly kérdés melytől életem üdve és az általam megírandó regény sikere függ . . . Kétségkívül meg fogsz bocsátani, ha most elsietek tisztába kozni e kényes ügyet. Holnap majd a probléma megoldásával fogok visszatérni hozzád.

lentékeny részét még a mult hét folyamán szabadságot kapták.

Károly román király Budapesten tartózkodása idején a hadsereg részéről bilabrucki M a t h e s Károly lovag altábornagyot, a pozsonyi 15. gyaloghadosztály parancsnokát és L e c l a i r József 6. gyalogezredbeli őrnagyot rendelték diszkisérőül. — Azonkívül huszonegy órai felváltással még parancsörtsztriket bocsátanak a román király rendelkezésére.

A román királyi pár megérkezésekor a hadsereg részéről a peronnon megjelentek: L e b k o v i t z Rudolf herceg tábornagy hadtest parancsnok, Rohonczy György altábornagy Budapest város katonai parancsnoka; P a r m a n n Oszkár altábornagy a 32. gyaloghadosztály; L e d e r e r Arthur báró vezér őrnagy a 63. gyalogdandár és W i s c h i n k Adolf ezredes a 6. gyalogezred parancsnoka.

A diszszázadot, mely szintén a peronnon volt felállítva, a román király nevét viselő 6. gyalogezredből állították össze.

Az ezred zenekarával és zászlójával kivonuló diszszázadot dinnenföldi P i t t o n i százados vezényelte, a századhoz C s o b á n Sándor és N o s s e k Ödön főhadnagyok, S i e g m e t h Gyula hadnagy és Z a j i c z e k József hadapród tiszt helyettes voltak beosztva.

A királyi pár holnap kedden d. u. 2 óra 30 perczkor érkezett meg a keleti pályaudvaron.

Egy perczezel félhárom előtt jelzi Ludvig elnökgazdát, hogy az udvari vonat közeleg. E pillanatban a zenekar rázendít a román király-himnuszra és a herobogó vonat egyik kupéjának ablakánál látható lesz K á r o l y román király érdekes és E r z s é b e t királyné elegáns alakja. Károly román király a 6. számú ezredének egyenruháját viselte, a szent Istvánrend nagy szalagjával, a királynén pedig igen izléses kék utiruha, fején barettszerű tollas kalap. Először a király szállt ki, kihez királyunk odasietett és k é t s z e r m e g c s ó k o l t a. Királyunk ekkor lovagiasan lesegítette Erzsébet királynét s kezét akart neki csókolni. De a királyné megelőzte és m e g c s ó k o l t a a k i r á l y a r c z á t. A király aztán bemutatatta neki M a r i a J o z e f a főhercegnőt, ki a legszivesebben üdvözölte Románia királynéját. Az üdvözlés után királyunk bemutatatta K á r o l y királynak és E r z s é b e t királynénak a peronnon levő főhercegeket, minisz-

tereket és egyéb méltóságokat, kiknek I. Károly valamennyinek kezét nyújtott.

A fogadtatás után a felséges vendégek a magyar királyi, valamint a fogadásra hivatalos méltóságokkal és a hatóságok képviselőivel a kerepesi úton, az Erzsébet-köruton, az Andrássy-úton, a Marokkói és a Fürdő-utcán, Ferencz-József téren, Lánchidon, Albrecht-úton, Disz-téren, Szent-György-utcán és Szent György téren át vonulnak a királyi várba. A nézőközönség a bevonulás után csak a gyalogjárat foglalta el. Fél kettőkor a jelzett útvonalon rendőri kordont vonnak s a publikumot azonnal nem bocsátották a kocsiútra, a lánchidat is elzárták és a hid gyalogjáróira csak azok mehettek, akiknek erre a hidkezelőségül külön engedélyük volt. A teherkocsi közlekedést az egész útvonalon már fél egykor beszüntették. A közuti vasutak a váci köruton, a nagyköruton és a kerepesi-úton félkettőtől háromig nem közlekedtek, ugyszintén a társaskocsik sem, Bérkocsik és maganfogatok a bevonulás után szintén csak félkettőtől járhattak.

A keleti pályaudvaron megérkező utasok kocsijai félkettőtől két óráig a köztemetőúton át a Népszínház utca felé távozhattak, a két óra után érkező utasok azonban már csak a csömöri úton és az Aréna-úton mehettek a kocsijukkal. A löversenyre hajtó kocsikat a kerepesi-úton kifelé csak fél kettőtől bocsátották át, fél kettőtől kettőtől a Népszínház utcán át hajtottak de már két óra után nem mehettek át a kordonon. A keleti pályaudvarnak az érkezési oldal előtti térséget a rendőrség teljesen elzárta. Az ott állomásozó bérkocsik egy órától kezdve a Csömöri úton álltak.

Kedden este a felségek az Operaház díszelőadására mentek. A vártól az operaházig vezetve uton fél héttől tizenegyig a kocsiközlekedés szünetel. A díszelőadásra hajtó kocsikra nézve ugyanazok a rendelkezések állanak, amelyek a német császár tiszteletére rendezett előadás alkalmával érvényben voltak. Az o p e r a környékét a közönség elől elzárják.

A román királyi pár szerdán este 9 óra 16 perczkor utazik el. A jelzett útvonalon már estü félnyelczkor megszűnik a kocsiközlekedés és a közönség ez alkalommal is csak a járdát foglalhatja el.

Révész Bálint szoboremléke.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, szept. 29.

Révész Bálint a nagy püspök Kossuth-temetőbeli sírján már rövid pár hét alatt méltó síremlék fog az örök időkre emlékeztetőül állani. A síremlék, melyen életnagyságban rajta lesz Révész püspök kintőn sikerült relief melképe, e szoborképpel Tóth András debreczeni szobrász mesterünk készítette.

Tóth ez alkotásával ismét fényes jelet adta a művészi tehetségehez s alkotó képességéhez kötött szép reményeknek.

Maga az emlékoszlop Nagy-Bányán lett csiszolva, 3 méter 30 czm. magas piramis alakú emlékoszlop fekete andezit kőből. A díszes emlékoszlopon legfelül a művész által mintázott s ércbe kiöntött jelvénye fog állani a halhatatlanságnak. Egy lobogó fátyla, melyet palmaág fon igen izlésesen körül.

Lentebb a válasz párkány alatt lesz a boldogult tudós püspöknek természetnagyságu, domborművü arczképe, melylyel valóban remekelt a Tóth művészte.

Annyi karakter, annyi kifejezés, annyi élet van a Révész püspök eme hűségesen eltalált domborképeben, mennyit egy-egy jelesebb szoborművön is ritkán lehet felfedezni. A relief kép a püspököt abból az éveiből ábrázolja, mikor az edzett férfi lassan észrevétel nélkül az aggkorra áthajlik. A vonások még az erős férfi, vihar edzett, határozott vonásai, de a haj már szürkül, a szív dobogása már halkul, de azért mikor még mindig a legnagyobb alkotásokra képes a férfi. A püspök domboru szép homlokát, kifejezéstese szemét, az egész arczat mind elettel s hűséges hasonlósággal

természetességgel találta el a derék művész. S amint a püspök jobbról balra maga elé tekint, tekintetében a nagy tudós gondolatainak mélysége és a költő lelkének elmerengő ábrándja valóban mind meglepően életteltelve ki vannak fejezve.

Ami pedig magának e domborművü arczképnek a dekorációját illeti, az is olyan természetes, finom s művészileg izléses, mint maga a mesteri kép. A püspökön zsinórozott atillája van, felül kilátszik bokrosan megkötött magyar nyakkendője s alól, hol a mellkép végződik, borostyán lomb hajlik a képen körül, melynek levelei közül egy papirtekercs látszik ki, amely íróttal van keresztül szurva s mely papírra a püspök legremekebb ima: könyvének a címe van kimetsze — ez szavak: »Isten az én kösziklam.«

A sikerült szoborművet, melynek minden vonására reányomta Tóth természetes alkotó zsenijét, kifogásolás nélkül elfogadta a szobor bizottság, melynek Kiss Aron püspök az elnöke, úgy hogy a mester a domborképet ércbe öntés végett még e héten elfogja küldeni Münchenbe, hogy a tudós és költő püspök szobrát f. e. okt. hó 20. legkésőbb 22-k napján leleplezhesse s megkoszorozhassa a kegyelet, mely a szeretett főpásztornak ezt a művészi emléket emeltette.

TARKA-ÉLET.

Meghalt az ördög.

Meghalt az ördög, már dörögve, zugva
Nem ég a tűz, nem forr a szurkos üst
És a pokolnak kormos boltozatján
Tépett fátyolként végsőt leng a füst.
Meghalt az ördög, szegényébe' halt meg,
Egy göröcsbe a bicskaja beletörtött;
Minden kizását csak nevette a bűcs,
Kit életében X a n t i p p é gyötört.

Sebestyén diák.

A szüret.

Mintha mézbe mártanám a pennámat,
olyan édesen hangzik nekem ez a szó, —
szüret . . .

Mert a szüretnek hajdan volt költészete
s tizenöt-husz esztendővel ezelőtt is nem jelentett egyebet, mint egy napokig eltartó dáridót, hejehuját, vidám mulatságot, melyen kicsiny, nagy, ur és paraszt megtalálta a maga élvezetét, szórakozását.

Különösen a szőlős hegyvidékeken volt igazi sátoros ünnep a szüret, mikor tudta a gazda, hogy minden esőbör bora arany értékével vetélkedik, hogy is ne iett volna jó kedve? Az volt a boldog közölök, aki vendéget foghatott s estére hegedűt kerithetett, melynek messze hangzó zenéjénél mezes száju szedő lányok, nyalka puttonos legények akárhányszor sort tánczoltak a kisasszonyokkal és urfiakkal, kiknek szinte jól esett lerázni a kövér szüreti vacsorát.

Bakatorral ékes Érmelleken sokszor heitekig odaszüretelt a debreczeni czivis gazda, Tokaj hegyét pedig, a diófaktól arnyalt kolmákat meg messze alföldi s felföldi vármegyékéből ellepték a tekintetes, nagyságos vagy méltóságos uraságok, kiknek ősei vitézkedésükkel hasítottak az u'ódok számára e nek-tár hegyekből szőlőtblákat, adományaiként, egy-egy kurucz fejedelemnek, vagy labanczvezér királynak . . .

Hetedhét országra szóló hire volt ezeknek a szüreteknek, hová szüle, kinek rokonsága vala ott, szivesen vivé eladó leányát, mert ez a szüreti bor a szép leányok szemével együtt sokszor olyan bomlasztó hatással volt a zemp lén, szabolcsi gavallérok fejére, hogy mire a must kiforrott, csakugyan sokszor lakádalom lett a szüreti multság vége. És ezer a példa fehér fejkötős nagyanyáink életéből reá, hogy nem is mindig a legboldogtalanab volt az ilyen szüreti házasság . . .

De azután, hogy reánk szakadt az egyiptomi hét csapásnál is veszedelmesebb a filoxera, bezzeg elhallgatott a klárinét, a

tüzet prűszkölő rakétliket sem igen eregetett a vig fiaalság a sötét kék csillagos égboltozat fele, hanem fanyar arcot vágta a gardák, mint csak amilyen fanyar volt az a sorvadásos, filoxerás szőlőszem, csak hogy szinte azt nem mondták az alkalmatlan vendégeknek, ki vigoreczával, ha mégis feltévedt a kolna elé, hogy: — ha jöttök leszek, ha hoztok ezteket.

Egy-két év óta azonban ismét zajosbodik a szüret. A homokbuczkák már bőven ontják a termest, de a hegyalján is helylyel-helylyel meg-megzendül a szüreti vig hegedű, remélhetjük tehát, hogy érünk még olyan szüreteket, minőkről V ö r ö s m a r t h y a költő is enekelt s minőkön gitár mellett énekelgettek a nagyanyák Csokonai majd siramos, majd meg edes nótaít Lilláról, meg a szüreti szerelemről . . .

Az ujmodi filoxerás s peranoszporás szüret különben ma kezdődött meg czivis Debreczenben, ahol az idén, daczára a kvótának, daczára a Banffy kopasz fejének, elég vig szüret lesz, mivel türehető a termés . . .

Hajdu-Huszar.

Ünnepeljünk !

— Az előkészületek: —
— Saját tudósítónktól: —

Debreczen, szept. 27.

Debreczen sz. kir. város polgársága is részt kíván venni, részt kell vennie abból a közörméből, amely a nemzetet ő felsége bőkezű és nemes szivre való nagyszerű ajándéka folytan eltölti. Nem akar hátrább maradni a közlekedésben ő sem s meg akarja és meg kell mutatnia, hogy valóban úgy érez és gondolkodik, mint az ország egész lakossága. hálava van eltelve eziránt a derek öreg ember iránt, akit ime annyiszor meggyanusítottak az ő állítólagos védői, hogy nemzeti vagyaink nincsenek otthon szívében s ő megnyitja azt a szívet nezzetek bele! . . .

Tegnap délután 4 óra a szabadelvű és függetlenségi pártok elnökege Lengyel Imre és Kertész János urak aláírásával a városháza nagy termébe értekezletet hívtak össze, amelyben az egyház, iskola, megyei és városi hatóság és a sajtó voltak képviselve. Megjelentek: Kis Áron püspök, dr. Wolafka Nándor v. püspök plébános, gr. Degenfeld József főispán, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Rásó Gyula kir. tan. alispán, Kiss Albert, Kóth Kálmán, Dicsőfi József ev. ref. lelkészek, Jókai István egyh. ker. középisk. felügyelő dr. Fazekas Sándor főrealisk. dr. Bayer Ferenc ker. ak. igazgatók, Komlóssy Arthur v. főjegyző, dr. Ábrahám László v. t. főügyész, Hajdu Gyula, Körner Adolf, Oláh Károly, Roncsik Lajos, Vecsey Imre v. tanácsnokok, Szathl Géza v. főmérnök, Krassnay Ferenc a delegált titkara, Konecz Ákos, a Debreczeni hírlap, Zoltay Lajos a Debreczeni Ellenőr, Thán Gyula a Debreczeni reggeli Ujság, Kohányi Gyula a Debreczen f. szerkesztője s az összehívók nevében Kertész János s a megjelenésben akadályozott Lengyel Imre helyett Márk Endre, a ki előterjesztvén az értekezlet célját s a meghívásokban felöltet társadalmi kört az elnökségre az értekezlet egyhangú helyeslésével Simonffy Imre kir. tan. polgármestert a jegyzőségre Konecz Ákost kéri fel, kik is helyeket elfoglalván, elnök felkéri az ev. ref. egyház képviselőit, terjesszék az ünneplesre netalan történt megállapodásaikat.

Kiss Áron püspök kijelenti, hogy az ev. ref. lelkészi kar e tárgyban azt a javaslatot teszi, hogy vasárnap, október 2-án reggel 2 órakor a kistemplomban a rendes istentisztelet tartatnak, mikor is a közönség a Hymnuszt énekelné, egyik lelkész imát mondana s a delegált énekelne (általános helyeslés.)

Dr. Wolafka Nándor v. püspök, rom. kath. plébános kijelenti, hogy bár másnap okt 4-én a rom. kath. templomban ő felsége nevenapja alkalmából az ősi szokásnak

megfelelőleg az idén is lesz istentisztelet ő készséggel tart vasárnap is, és pedig az ev. ref. istentisztelet után d e 9 órakor háláadó sz. misét s az oltár mellől rövidebb beszédet (általános helyeslés.)

Egyszermind indítványozza, hogy ezen istentisztelet végével lehetnének a meg nem jelent ág hitv ev és izr egyházakban is az istentiszteletek, miről az elnökség értesítene őket s ha igenlő szándékokról választ nyer, felvenné a programmba. (Általános helyeslés.)

Simonffy elnök tehát ily értelemben mondja ki a határozatot. A továbbiakra nevez Márk Endre indítványozza, hogy kéressenek fel a háttulajdonosok egy lelkes felhívásban a város fellobozására. (Általános helyeslés.) okt. 9-én vásár vasárnapja leven a délután folyamára egyéb programmpontot felvenni nem tartana czélszerűnek (Helyeslés.) Az estére vonatkozólag faklyás menetet indítványoz. (Helyeslés.) Volt szó arról is, hogy több helyen beszédek tartatnának. Ezt ő nem tartja kivihetőnek.

Kohányi Gyula szintén nem látta czélszerűnek a faklyás menet folyama alatt több beszéd tartását annyival kevésbé, mert tudomása van arról, hogy az ev. ref. főiskola igazgatói épen azért nem jelentek meg az értekezleten, mert e pillanatban egy iskolai ünnepély módozatait tanácskoznak, mely holnap reggel 8 órakor fog a főiskolában lefolyni. Ha ez így van, akkor csak fel kell kérnünk a jelenlevő többi igazgató urakat, hogy a hét többi napján a többi iskolák is rendezzenek ilyen nyilvános hódolóünnepet, ezzel a több beszéd tartása nemcsak czélszerűtlen, hanem feleslegessé is van téve. Más kérdés ez, legyen-e egyáltalán beszéd? Ő azt hiszi, hogy egy beszéd a faklyás menet végével a maglya előtt okvetlenül szükséges s kéri ennek kimondását, (Helyeslés.)

Dr. Wolafka Nándor helyesli az előtte szóló felfogását, mert ellenkező esetben sokan azt sem tudnák, mire való az egész tüntetés. Simonffy elnök ily értelemben mondja ki a határozatot s a beszéd tartására az értekezlet Jókai István kéri fel, ki azt elfogadja.

A faklyás menet ezután zenével a főtéren, Nagyvárad-utcán és a Gyár-utcán a Varga-, Batthyányi- és Kossuth-utczákon végig vonul s a városháza udvarára megy. Ott maglyába rakják a faklyákat s a tüzoltóság felügyelete alatt elégetik.

A városháza előtt, ahol az alkalmi beszédet Jókai István tartja meg, diszes pódiumot emelnek, körülötte pedig nagyobb területre a tüzoltóság kordont von, amelyen belül a hatóságok, hivatalok fejei, hírlapírók s meghívottak foglalhatnak helyet.

A bizottsági ülésen dr. Wolafka Nándor, Márk Endre és Bayer Ferenc lelkes szavai után elhatározzák, hogy az ünnepély fényét a város kivilágításával is emelni fogják. Felhívják a lakosságot, hogy érzelmeihez, lelkesedéséhez s az örömnaphoz méltó módon világtassa ki ablakait. Megkéri a közönséget, hogy a merre a faklyásmenet elvonul, egy ablak se maradjon kivilágítatlanul: de ne maradjanak a mellék, a szárny utcák első hazai se.

Kétségtelen, hogy ezt a kérelmet örömmel teljesíti mindenki, sőt ennek a városnak minden lakója még olyan utcákon is, ahol a menet nem vonul el, követe szive sugallatát, sietni fog kivilágítani ablakait. A nagy naphoz Debreczen örömnaphoz méltó fényárlan fog uszni az egész város.

A világtás rendezése, szervezése és a felügyelet vezetésével a főmérnök elnökléte alatt bizottságot küldenek ki. A városháza méltó kivilágításának rendezésére Oláh Károly tanácsost kérték fel.

Az ünnepély rendező bizottság tagjai azok, kiknek neveit jelen tudósításunk elején tüntettük fel. Ez bizottságot a mai nap folyamán s z á z r a e g é s z i t i k k i. Az így megalakult nagy bizottság holnap csütörtökön délután 4 órakor, a városháza nagy tanácstermében ülést tart, hogy a fentebbi nagy program apró részletei ügyében intézkedjék.

Az ev. ref. főiskola tanári kara és ifjusága ma reggel 8 órakor tartotta meg ünnepélyes megemlékezését a magyar nemzetért nagy örömről, melynek lefolyása a következő volt.

Az oratórium történelmi nevezetességű padjait zsufoltság megtöltötte a főiskola s különösen a főgimnázium ifjusága, a szöszek két oldalán a főiskola tanári kara a szöszek alatt pedig Kiss Áron püspök és Némethy Lajos lelkész, Csik Lajos főisk. lelkész, Dóczy Imre főgymn. igazgató és Nagy Elek főgymn. tanár foglaltak helyet.

Az istentisztelet a 37. dicséretnek a gyülekezet által történt éneklésével kezdődött mely után a főiskolai kántus Jókai Mór Király Hymnuszt énekelte el, melynek a tavalyi millennáris pályázaton jutalmat nyert zenéje a szöveg hibáit teljesen feledtetve magasztos hatást keltett.

Ezután Csik Lajos lelkész a szószókr. s nagyszabású imrt mondott a magyarok királyáért, háat adván Istennek, hogy e királynak a német császár Budapestre történt meghívását, az utóbbinak magasztos beszédét s legközelebb a királynak nemzeti nagyjaink megörökítésének eszméjét sugallta és hosszú életet kert a királynak.

A mély hatást tett ima után a gyülekezet álva maradt s a Szózat első versszakát énekelte el, melynek végeztével Dóczy Imre főgymn. igazgató állott fel s előadta, hogy a tanári testület mindig hű ápolója volt a tanügy és vallásérkölsi érzések mellett a hazaszeretetnek is az ifjuság szívében és sohasem mulasztott el egy alkalmat sem amely ennek növelésére jó hatással volt. Most is egy ilyen nevezetes alkalmat nyujtanak erre a mult hét eseményei. Ezután elmondja a felköszöntők történetét, felolvassa azokat s felolvassa a szept 25-én kelt kir. kéziratot s vázolja a tanári kar megbízásából azoknak nagy jelentőségét nemzetünk életében és jövő hatásában s felhívja az ifjuságot, kialsion szívből jövő éljenti II. Vilmos császár nevére. (Harsány éljenzés.) Majd kifejti, hogy a királyi ajándékok annak jelölül kell tekintenünk, hogy az uralkodóház századok hosszú vizsálya után újra összeforr a nemzet szívével s ennek mind hatályosabbá tételét óhajtva kiáltja az ifjuság teljes szívéből és minden érzéséből, hogy ő felségét az Isten sokáig éltesse. — (Riadó és többször meg-megújuló éljenzés.)

A hatalmas szónoki lendülettel, gyönyörű hangu és költői szavakkal előadott szónoklat mélyen bevéssédt az ifjuság lelkébe.

Utána Nagy Elek tanár ismertette az ő felsége adományából megörökítendő férfiak életét és szerepét történetünkben. — A beszéd elhangzása után a gyülekezet énekelte a Szózat 2 versszakát s az ünnepély véget ért.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól, —

Debreczen, szept. 29.

A mai közgyűlés nagyon fontos tárgyakat volt hivatva elintézni s mégis alig tudták a munkastelep átengedéséhez szükségesített 108 biz. tagot is nagy nehezen összeszedni, A ma délelőtti közgyűlést megnyitó beszédében gr. Degenfeld József főispán azt indítványozta, hogy a városi tanács és Szabó Kálmán biz. tag és társai által a felköszöntők és a kézirat jknyvben megörökítése s az ő felségéhez ezekért intézendő hódoló felirat iránt beadott indítvány első helyen tárgyalassék. (Általános helyeslés.)

Komlóssy s főjegyző felolvassa a nevezett javaslatokat, melyeket a közgyűlés tagjai álva halgattak meg s mindenik végeztével riadó éljenzés hangzott fel. Ezután Zádor L. kérésére úgy a felköszöntőket, mint a kéziratot felolvasta Komlóssy főjegyző, melyeket szintén álva halgattak meg és harsány éljenzéssel fogadott a közgyűlés. Ezzel a szép jelenet véget ért.

Az ünnepély napján es'e diszeloadás lesz a színházban. Az előadást, a faklyás felvonulás után, este 8 órakor kezdik meg.

A nézőtért feldisznítik s a katonai zenekar nyitánya után fényes kiállítás alkalmi táblá lesz. Ezután a Gyimesi vadírág című népszínművet adják.

Ezután szó nélkül tudomásul vették a polgármesteri jelentéseket a miniszteri leiratokat, melyek utolsója folytán a borellenőrzőt bizottságba beválasztották V á c z y János és L. Nagy Bálintot, a főispán kinevezte elnökké Nemes Kálmánt tagokká Torday Gábort és Pálffy Gábort.

Ekkor egy felesleges indítványt tárgyalnak és fogadták el A kormány üdvözlését a király ajándéka alkalmából.

B gépjárató műhely munkásai részére átengedendő 15 hold fölét a feltételek meghallgatása után 108 szóval 5 ellenében a feltevék mellett átengedték.

A kereskedő tanács iskola és izr az iskola segélyét a jog- és pénzügyi bizottság s a tanév javaslatahoz képest megadták s a költségvetésbe felvételét elrendelték.

Ezután következett a költségvetés tárgyalása.

V e c s o y Imre előadó egymásután olvassa fel a felügyelő bizottság, a jog- és pénzügyi bizottság s a tanács javaslatait.

K i s s Albert: Nagy figyelemmel hallgató a felolvasott javaslatokat. Mindenik megjegyezik abban, hogy a költségvetéshez több módosítást ajánl, ő csak ezekkel foglalkozik most, a többi indítványokra csak a költségvetés után tér rá. A három javaslat a fedezetre nézve három különböző javaslatot tesz, ennek különös oka lehet. Ő már régen sürgeti az indokolás csatolásának elrendelését, mert enélkül annak megértése és köveése nagyon nehéz, majdnem lehetetlen. Ő tőle telhetőleg igyekezett ezzel a nehezséggel megbirkózni, de oda jutott, hogy enélkül a költségvetés alapos megismerése alig lehetséges. Indítványozza tehát, hogy jövőre a költségvetés indokolását a tanács nyomassa ki. (Helyeslés). Attérve a költségvetésre, kijelenti hogy a 200000 frt s a pótdadók törlesztésén kívül a kiadásokból törölhetőnek alig tart valamit. sőt kijelenti, hogy ez a költségvetés kiadási része a szükségletet alig alig fedezi (ugy van!) Nem marad tehát más hátra, mint a bevételi részre fektetni a súlyt. Megdöbbenőnek találja, hogy a kiadások folyton emelkednek, a bevételek pedig annak daczára csökkentek, mit a 96-iki eredmény s a 97-iki és 98-iki előirányzat összehasonlításának egyszerű megtekintése bizonyít. Ennek okát abban látja, hogy a költségvetés nemcsak realis, hanem túrealis. sőt egyenesen irányzatossá ennek bizonyítására felhozza, a VII. rovat 5 tetele, melynél azt látjuk, hogy a 96. eredmény 53000 frt. a 97-iki előirányzat 27000 frt s a 98-iki 30000 frt s a zárszámadás azt mondja, hogy az 53000 frtből 12000 frt volt a hátralék s az előírás 42000 frt s ugyanígy volt a VII. rovat 6. tételénél is ez annyival fontosabb, mért a nagyközség tárgyalásánál mindig azt mondták, hogy a lakosságba beépített összeg kamata a bérletből ki kerül: ő ezt a fenti adatokból nagyon kétségessé teszi. Ezekén kívül kérdést tesz az iránt, hogy míg a rendkivüli kiadások fedezése 50000 frt legelőadó hátralékot vesznek fel, addig a 96-iki zárszámadás a hátralékokat 207000 frt-ban mutatja ki, melyből a tőkék kis összegét, a szovátai sámsóni birtok s a kaszáló földek a nagyobb összeget képezik s abból az összegből a szenvedő hátralék csak 7000 frt, tehát 200000 frt áll itt rendelkezésre, melynek meg kell lennie s melynek többi része éppugy felhasználható fedezetre, mint a legelőadó hátralék, mert azt eltilkolni nem szabad, mert bár nagy összeget gyűjtöttek a város házá építésére de ő fel nem tudja fogni, hogy miként történhetik meg egy ilyen dolog egy város háztartásában s ezért a fentiekre felvilágosítást kér s addig a költségvetésnek általánosságban leendő elfogadása iránt nem is nyilatkozhatik.

S z a b ó József főszámvérvő általánosságban kijelenti, hogy a tényleges eredményt s ez kisebb eredményt mutat, mint az előirányzat, ezt figyelembe kell venni. A katonai laktanyákra az a felelete, hogy 95-ben laktak

ugyan a kaszárnyában, de szerződés nem volt megkötve, tehát elszámolai csak 96-ban lehetett. A hátralékokra nézve az a megjegyzése, hogy az nem biztos alap, bivatokzik Lónyai költségvetésére, mely a hátralékot fedeztetni alkalmazta s 67 millió deficit lett a zárszámadás eredménye.

K i s s Albert a felvilágosítások után kijelenti, hogy a cserép és téglagyártásról ő nem is beszelt mert azt érte, de a laktanyára vonatkozólag a felvilágosításokban nem nyugszik meg, mert ha nincs szerződés miként lehet bevétel ha pedig az az megkötötték ez maga érv az indokolás mellett. A hátralékokra vonatkozólag elfogadná a felvilágosítást, ha az egész 207,000 frt felvételét indítványozta volna, de ő nem ezt kérte hanem igenis a bevehető rész felvételét s mivel ez nem történt meg, a költségvetést általánosságban sem fogadja el, hanem indítványozza, hogy ez irányban leendő átdolgozás végett adassék vissza a tanácsnak.

S z e n t e s y János hivatkozik a múlt a múlt évi ikeretre, hogy a tanács igyekezni fog a pótdadó leszállítására s ime kétszeresére emelte ettől legyen okos a ki akar.

J u h á s z Ignác hivatkozik Kiss Albert beszédére és az arra adott felvilágosítások alapján kimutatja, hogy az indokolás betervezéséig ez a költségvetés nem is tárgyalható. De a hátralékok felvételét is szükségesnek tartja, mert ha ez fel nem vétetik, a költségvetés nem realis, de ha az egyik hátralék, a legelőadó felvétele lehetséges, akkor a természetesség követeli a többi hátralékokból is a bevehető rész felvételét. Akki ezzel ellenkezőt állit, az nem ért a költségvetés készítéséhez.

S z b ó József főszámvérvő félremagyarázott szavait igazítja helyre.

A b r a h á m főügyész a peres ügyekre nézve kér felvilágosítást.

S z a b ó L. a nagy kölesönre kér felvilágosítást, mit Komlóssy Dezsó felügy. biz. tag ad meg, de ezután még vagy egy félóraig beszél a gazdalkodási rendszer változtatásáról, miközben L. Nagy Bálint óriási derűség közt felkiált: Tessenek mar kurtítani Végre is kijelenti, hogy nem fogadja el a költségvetést s indítványozza, hogy adassék vissza a tanácsnak.

Z á d o r Lajos elismeri, hogy bajok vannak, de az egész közgyűlés felelős azért s így ő elfogadja a költségvetést, hanem igenis a jövőre nézve a bevételeket kell fokozni.

H a r s á n y i János a késedelmi kamatokról kér felvilágosítást, mit megnyervén, Ő r y Mihály felszólalása után elnök felteszi a kérdést, elfogadja-e a közgyűlés a közgyűlés a költségvetést részletes tárgyalás alapján, igen vagy nem. Akik elfogadják, álljanak fel (meg-történik) elfogadja 40 bizottsági tag köztük vagy 20 tisztviselő. Álljanak fel azok, a kik nem fogadják el feláll 37 biz. tag. E szerint a költségvetést 3 szótöbbséggel általánosságban elfogadták.

Ezután a részletes tárgyalásba mentek bele, a melynél ugyan a költségvetésben semmit sem változtattak, de egyes teteleknél mégis jelentősebb felszólalások voltak. Ilyen volt a dr. Fejér Ferenc és Szentessá János közös indítványa a vágási kaszálók jövedelmeseinek emelésére, melyek el is fogadtak. Azután dr. Fejér Ferenc szóba hozta azt a hallatlan dolgot, hogy a szervezeti szabályzatban megállapított vágóhídi tisztviselők fizetése 2800 frt s az előirányzat mégis 5900 f a r i n t a m i t e g y é b b e l mint a kisegítő személyzetről szóló §-sal indokolni nem tudtak, már pedig az csak abszurdum, hogy a kisegítő fizetése és a pótlékok többre menjenek, mint a rendes személyzeté, épen az új szervezet második évében! Hiába, elfogadták. Ugyancsak elfogadták a rendkívüli költségvetést is, — elvétve dr. Fejér Ferencnek a színházra és Sthal Gézának az iskolai épületekre vonatkozó javaslatát végül megállapították a mérleget a tanács javaslata értelmében 32% pótdadóval

A költségvetés elfogadása után dr. B a k o n y i Samu felszólalására a főispán K i s s Albertnek az i n d o k o l á s kinyomtatására.

vonatkozó indítványt is elfogadottnak jelentette ki s ezzel a közgyűlést holnap reggeli órára halasztották, mikor is első tárgya a kegysegvetéssel kapcsolatos indítványok tárgyalása lesz.

Ujdonságok.

* **Mihály napja.** Ma volt Mihály napja, melyet városunk Mihályai jó kedvvel meg is ülték. A Mihály-napja tulajdonképen már tegnap este kezdődött, mikor K u g l e r Mihály főmérnök s államvasuti főellenőr Debreczenbe érkezett s volt debreczeni hivatal társai elfogták és sikerült Mihály estét rendeztek az ünnepeket kitűnő férfi t i s z t e l e t é r e a z Angol kiralyndó szállodában. A Mihály este különben a mai nagyon városunk más Mihályainál folytatódott, dr. K u n Mihálynál a kiváló s kedvelt fiatal ügyvédnél és Dr. K. T ó t h Mihály rendőr kapitányánál, kiket számos jóbarátjaik s ismerőseik köszöntöttek szívből fel.

* **Sebestyén diák versei.** Mint már ismert dolog: ami kedves poétánk, az olvasóink előtt is oly kedves S e b e s t y é n diák kötetbe gyűjtve fogja kiadni szíve s szeleme ragyogó szípkáit. Hogy ez a becses kötet mielőbb megjelenhessék, kérjük mindazokat, kiknél ez Sebestyén diák vig verseire előfizetési felhívás illetőleg gyűjtő iv van hogy azokat f é o k t. hó 1 ig küldjék be a «Debreczen kiadóhoz mint akik is a «Vig órák» kiadásra vállalkoztak:

* **Egy lelt tanítónői oklevél.** vehető át szerkesztőségünkben a kellőlog igazolt tulajdonos által.

* **Debreczen város legtöbb adót fizető bizottsági tagjai.** Az igazoló választmány 1897/ra a következőleg állította össze Debreczen város leg több adófizető bizottsági tagjainak névjegyzékét: Simonffy Imre polgármester 340.60* Csanak József kereskedő 3217.59. Kaszanyitzky Endre kereskedő 3041.381 Sesztina Lajos kereskedő 2713.44 Györfly Aladár kereskedő 2606.90* Kardos László kereskedő 2591.84* Koszorus Lajos ügyvéd birtokos 2467.60* Vecsey Zoltán birtokos 2408.44 Kövesdy János birtokos 210786 Rieck Géza birtokos 2157.39, Horváth István birtokos 2133.08* dr. Ujfalussy József orvos 2028.26* Hajdu Gyula tanácsnok 2055.44* Szikszay Kajos építész 1008.12.12* Jambor Ferenc birtokos 1825.06, Berger Jenő építész 1819.04* dr. Szikszay Szabó József orvos 1705.84* Biedermann József kereskedő 180215 Reichmann Armin vállalkozó 1543.88 Komlóssy Arthur főjegyző 1542.62 Dragota Miklós birtokos 1536.80* Áron Miksa kereskedő 1467.18 Szabó Kálmán kereskedő 1239.66* Komlóssy Dezsó ny. törvényszéki bíró 118128* Varga Ferenc építész 118192* dr. Fráter Imre orvos 1168.47* — Szentkirályi Tivadar kereskedő 1127.20* Szalai István állatorvos 2125.40* Fried Emil birtokos 1119.24 Tóth István építész 1088.00 Weichinger Károly háztulajdonos 2081 frt. Bányai István birtokos 106349. id. Kuczik Gábor kereskedő 4063 58* Nagy Jakab bérlo 1050.10 Malatinszky Ferenc szűrszabó 1043.10* Tamassy Béla gyógyszerész 1042.78* Nanassy László kir. közjegyző 1051.3JŠ Ő r i Mihály kirtokos 1032.94, Szántó Győző kereskedő 1013.79 Hidveger Mihály bérlo 998.86, Zador Lajos kereskedő 837.76. Weinber Lajos 921.39, Czegely Ferenc ügyvéd 919.21, Hutflesz Kázmér birtokos 918, Horváth János építész 901, 31-Nemes Kálmán ügyvéd 901.16*, Kéki Sándor szapanos 884.89. Balogh István birtokos 870.44 Rottler Béla törvényszéki bíró 867.84*, Möricz Ferenc földbirtokos 849.98. Rotschnak V. Emil gyógyszerész 845.96*, Harangi Sándor birtokos 840.41, Fried Daniel bérlo 837.45, Fried Leó bérlo 837. 45, Bockó Sámuel főkapitány 831, Jakobovits Aladár termé kereskedő 826.78, Puky Gyula kir. tabai elnök 819*. Rösztler Rikhard építész 807.76, dr. Csikos Sandor orvos 803.90*, Györy Kálmán városi mérnök 803, 26*. Szikszay Gyula

fürdőtulajdonos 794,20 Jóna István birtokos 790,23, Steinberger Gyula mérnök 774,90*, Erber Vilmos kereskedő 757,63, Hochfelder Jakab ügyvéd 751,70, dr. Szentpály Benő orvos 735,02*, Benyáts Emil kereskedő 735,02 Szabó Antal ügyvéd 721,40, dr. Kardos Samuel ügyvéd 715,28*, Berger Henrik kereskedő 713,53, dr. Kola János orsz. képvis. 799,10*, Vecsey Viktor gyógyszerész 697,72*, Ssép József birtokos 697,35, Vágó Andor kereskedő 696,89*, Jóna János 694,18, Molnar Mihály birtokos 609,71, Polgári József birrókos 683,24 ifj. Kertész István birtokos 697,63, Armós Balint ügyvéd 676,84*, Kállai Sándor birtokos 676,19, Rotschne: Jenő gyógyszerész 676 Pasztor János birtokos 674,65, Szilágyi Imre ügyvéd 650,88*, Krausz Mór fakereskedő 650,69, Liedermann Mihály kereskedő 648,62, Mark Endre ügyvéd 643,50*, Kerekes Géza birtokos 643,29, Szentesi János birtokos 639,93, Kroll Rudolf birtokos 639,82, Mayer Emil guzmalmi igazgató 639,18*, Harsányi Juos birtokos 626,37, Bathory Sándor ügyvéd 626,01*, Póttagok: Harsányi István birtokos 625,02, Kovás Ferenc birtokos 624,14, Kertész István birtokos 597,23, K. Vertessy István birtokos 593,60, Könyves Tóth Kálmán ev. ref. lelkész 593,48*, dr. Somogyi Zoltán orvos 580,74*, Szikszai Albert birtokos 589,31, Fried Lajos birtokos 584,58, Kiss Mihály birtokos 584,22, Bosznay Karoly kereskedő 581,76 Gebauer Karoly gyáros 581,52, Birinyi János 581,52, Simonffy Emil birtokos 580,06, Tóth József birtokos 565,38, Mihalovics István gyógyszerész 562,82, Rozenthal Daniel kereskedő 549,19, Murakozzy László gyógyszerész 544,24*, Szabó Mihály hentes 542,81, Donogán István üzletvezető 542, Balogh Peter birtokos 534,08, Komlóssy Mihály birtokos 527,33, Paksy Imre közjegyző 526,06*, Horváth János birtokos 522,72, Kellner Karoly bérlő 513,93.

A polgári kör rendkívüli közgyűlése
A debreczeni polgári kör választmánya egy meghívót küldött be hozzánk, mely szerint A Debreczeni Polgári Kör tagjai okt. 10-én (Vasárnap) délután 3 órakor a kör helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívotnak. Tárty: 1) Előző választás. 2) Esetleges indítványok. Debreczen, 1897. szept. 25-én A választmány.

A sertésvesz gyógyítása. A Sertésvesz ellen, mely hazánk mezőgazdaságát már majdnem három éve sújtja, a földművelésügyi miniszter által elrendelve, a Perroncitofele sertésvesz elleni oltóanyag hatására nevezte szakemberek felügyelete alatt, az ország több részén történt kísérletezés. A kísérletezés eredménye a következőket mutatja: tizenöt vérszemes helyen teljesen egészséges sertésekből 250 drb lett beoltva, ebből elhullott 111 drb, vagyis 44 százalék. Fertőzött területen látszólag egészséges sertésekből 3916 drb lett beoltva, ebből elhullott 2565 drb, vagyis 65,5 százalék. Ugyanazon falkából 542 drb be nem oltott sertésből csak 209 drb, vagyis 38,5 százalék hullott el. A kísérletezésekből tehát az tűnik ki, hogy a Perroncitofele sertésvesz elleni oltóanyagának gyógyító hatása nincs és az egészséges sertést nem oltja meg a vesztől. Ezek folytán a földművelésügyi miniszter csupán a vérsavó oltásokkal eszközölteti a kísérletezést, mivel ezen oltóanyag a sertésvesz ellen már számos esetben jóhatásúnak bizonyult.

Nyilvános elszámolás. Vettük a következő elszámolást: A Debreczeni munkás dalgyűlés részére ajándékozott zászlószalag készítése: az alább megnevezett nemeslelkű adakozók tettek lehetővé: Szikszai János 10 korona, Horváth Kálmán 10 korona, Medve Kálmán 6 korona, Lisz Áronné, öv. Hegyi Mihályné, Mark Endre, Lengyel Imréné, Uri Mihályné, Farkas Istvánné, Simkóvics Beláné, Aszalós Lajosné, Horváth Lajosné 4-4 korona; Dicsőfy Józsefné, Dr. Legányi Gyuláné, Zecih Józsefné, Raics Lajosné, Privitzer Józsefné, Vastagh Istvánné, Kürölyi Sándorné, Benedek Jánosné, Mi-

halovitsné; Szabó Sándorné, Kovács Mihályné, Csáki Eszti, Tibai Sándorné, Berger Henrikné, Reiss Lipótné, Varga Ferenczné 2-2 koronát; Moritz Bertalanné, N. N., Dankó Mihályné, N. N. Materny Lajosné, Droppa Emilné, Csicsó Lajosné, Nicht Józsefné, Schwarz B. Ormós Gáborné, Törő Imréné, Balai Karolyne, Engli Sándorné, Dörre Ferenczné, N. N., Weisz Sándorné, Furman Lajosné, Tóth Gyuláné 1-1 koronát, Nagy Sándorné, Csanda Józsefné, N. N. 60-60 fillér, N. N. 40 fillér. Összesen begyűlt 120 korona 20 fillér. Ezen összegből számlaszerint, 63 betű 75 kor. 60 fillér: 10 meter szalag 32 koroná, arany rojt 7 kor. 4 fillér, összeállítás 5 korona, összesen 120 korona 64 fillér. A nemes lelkű adakozók fogadják ez uton is a gyűjtő bizottság köszönetét. A gyűjtő bizottság nevében: Uri Mihályné és Farkas Istvánné.

***Jegynélküli vadászok.** Szeptember eleje óta vígan ropognak a puskák megyeszerte, megindult a hajszja a fűrre, fogolyra, facsarra, nyúlra, özre. Feltűnően sok olyan puská ropog azonban, melynek két okból is hallgatnia kellene, mert részint a vadászati jegy, részint a fegyveradó miatt kijátszák a törvény paragrafusait. Könnyű volt Vilmos eszászárnak resp-ktálni a törvényt, mikor Tán két lesért megvalotta a vadászati jegyét. Mert respektálni a szegény ember is tudna, ha volna miből leszeni a tizenkét pengőt, meg külön a fegyverért még kettőt. Sok foglyot és tapsifülest kell addig titokban ledurrintani, míg módjában van a czedulát kiváltani. Ha aztán véletlenül előbb találják a csendőrök és más veszedelmes egyének rajta csipni, az olyan baleset, mely minden puskás emberen megeshetik... A most megindult vadászszeszében Hajdumegyében már eddig több olyan puskást jelentettek föl a csendőrök, kiknek nem volt vadászati-jegyük s a fegyveradóval is adós maradtak. Szigorúan büntetik őket s azért jó lesz sietni a jegyek megváltásával, akik eddig kestek vele.

IRODALOM

Bartha Miklós könyve. Karácsonyra a könyvpiacon egy igen értékes mű jelenik meg: Bartha Miklós „Hangulatok” című könyve. Bartha ebben a művében szépirodalmi és vegyes jellegű dolgozatait bocsátja közre. A kik ismerik Bartha elragadó vezércikkait, azok nagy leigyönyörűdéssel gondolnak már előre is arra, hogy milyenek lehetnek Bartha-nak egyéb művei? A beavatottak a kik a gyűjteménybe beletekintettek megerősítik, hogy Bartha „Hangulatok” című könyve egyike lesz a legértékesebb és legcseccsebb szépirodalmi műveknek. Csak az ó ragyogó fantáziájával és szingazdag tollával lehet hasonló örökbeesű dolgokat írni. Műve kiadására a „Magyarország” szerkesztője birta reá Barthát a ki végre a kerelemnek engedve összegyűjtötte legszebb szépirodalmi és vegyes dolgozatait és azok kiadási jogát a „Magyarországra” ruhazta. A „Magyarország” első sorban előfizetőinek kedveskedik a kitűnő munkával, a kinek karácsonyi ajándék gyanánt fogja Bartha könyvet ingyen megküldeni és pedig úgy régi mint újonnan belépő előfizetőinek, de a műkőn is megrendelhető lesz a „Magyarország” kiadóhivatalában (Budapest Sándor u. 2) 2 ft bolti áron.

Rejtelmes Világ cím alatt új heti lap indult meg a fővárosban báró Mikos János szerkesztésében. Az új lap a magyar országi spiritusztak közlönye, de kritikái irányára miatt a nem spiritusztak is élvezettel olvashatják megkapván érdekes és a képzeletet izgató cikkeket. A Rejtelmes Világ mint programjában igéri nem azért indult hogy az ellenőrzés és tudományos vizsgálódás célját tűzte maga elé, mert is munkatársai közt több orvos és fizikus tanár, szóval a materialisztikus irány számos képviselője is van. A lap kettőre papiroson jelenik meg, van évi 10

frttal és évi 6 frttal előfizethető kiadás. A kiadóhivatal Budapest Üllői ut 25 sz. (a Pátria könyvnyomdában) mutatványszámot mindenkinnek ingyen és bérmentve küld a szerkesztőség a ki eziránt hozzá fordul.

Az 1848-49-iki Magyar Szabadságharcz Története cz. illusztrált műből most jelent meg a 89. füzet, melyben a szerző, Gracza György a szabadságharcz történetének leírását bevégezvén, a kivégzésekre tér át. Ebben a füzetben az okt. 6-iki előtti vértanúk sorsát beszéli el a nála megszüntetett érdekességgel. A nagy munka mint látjuk, teljesen kész, csak az utolsó epizódok elbeszélése van hátra. A füzet képei ezek: Honvéd foglyok szállítása Haynau tintartója, melyből a halálos ítéletet megerősítette. Az aradi vértanúk börtöne. Gr. Batthyány kivégzése 1849 okt. 6-án. Batthyány holttestének átszállítása a ferenczrendiek sirlóbjába.

Előfizetési felhívás,

Francia zászló alatt.

vagy:

(Tűzen, vízen, s minden poklon keresztül) című utleírása.

Testvéröccse: Béla levelei, utleírása, s elbeszélése nyomán s az „Egyetértés” napilap utmutatása szerint összeállította:

Mihályi Imre.

Tisztelt közönség!

Az újabb időkben alig van rá példa hogy magyar ember Béla ösemhez hasonl, kalandos életen szerencsésen keresztül végződött volna.

Ó ugyanis az 1890. év elején ellenállatlan kalandvagyótól sarkalva, egy fillér utiköltség s minden okmány nélkül gyalog: Horvátországon, Fiumén, Triestben, Karinthian Styrián és Schweitzon keresztül Olaszországba illant. És annak egyik part vidékén le s a tyrrhenin víz-sza, bebarangolta azt Sziciliával és Spanyolország egyrészevel együtt.

Ezen bolyongásai közben szejeplott mint kereskedőseged, asztalos-legény, jóvendőmondó, pinczer, mulakatos, pezsgőgyári munkás, gyógyszerári laborans, matroz, turista, csaposlegény, színész, fűrészyári munkás, óraszedő, zárde-szo-ga, borkereskedő, gépészmérnök, mé-záro-, pék, szakács, titkos rendőr, szabadságot bersag-lieri, gesztenyesütő, hordár, garabonczás diak, cirkuzi művész, konsuli tisztviselő, bába, kénbánya munkás, iskola mester, leányóktető, ösvévhajcsár, búvész, toloncz, jeruzsálemi zarandok incassans, reformatus legátus, kalaposszegő, jegyszédő, utazó újanók, gümölcs-kereskedő, alatorvos, a szerint: a mint a körülmények kívántak. Mely foglalkozásaiába elkevertett csinyiert hogy kanonissálni nem fogjakk, az kétségtelen.

Spany honból a tengeren, s a moeaco-i barcegségen át, Grankhooba jutva, Nizza városába bealott a gyarmathódító francia legionáriusok önkéntes csapatába, melynek felletmetes hirneve messze megelőzte azt. A legio-náriés pardont nem kér, nem kap, de nem is an.

Marseille városából előbb Oranba, onnet pedig Eidi-bel-Abessha Algiernek egy arab városába internáltatott, a hol katonai kiké-pzetését nyerte, s különösen a lövészetben nagy tőkélyre vitte.

Innet mint unozca a china-japáni hábo-rut megfigyelő hantestet Formosa szigete alá vezényeltetett, továbbá részt vett a Dahomey elleni expeditióban, s az algeriai saharai nép-törzsek elleni harcokban. Nemkülömben köz-dött a Biam és Tonking ellen vitt hadjereg-ben s atszenvedte a Madagaskari vérengző hadjárat rettenetes borzalmaít s verekedett a vad nigritiaiak és Tonaregekkel. Kivezényel-tetett számtalan ar b zendülés leveretéséhez; s 49 kisebb nagyobb ütközetben vitézül har-czolva, ezüst hadiérmet s francia állam polgári jogot nyert mint egy s z e r -közvitéz,

E szakadatlan harcok s keserves vi-szngntagságok jellemzésére eléggő felonli-

tenem azt, hogy a légio éstranger harmadik századának vele együtt sorozott, a földgömb minden részéből összeverődött 155 válogatott legényéből a kiszolgált öt év letelte után csak hatodmagával tért vissza életben. Többet bajtársát elragadták az Európában hirtől is alig ismert betegségek, a sárgaláz, pestis, a rettenetes nyomor s a folytonos csatározások emberirtó démonai.

Ezen, a haza kebléről a Sorsharag által leszakított harcosnak egykori vasidegete, vigkedéje s medveereje feláldozásával szerzett borzalmas tapasztalatok megörökítését célozza a hirdetett terjedelmes utleírás, amely az alább felsorolt 100 fejezetben tárgyalja az átélt szenvedéseket s az átélt tapasztalatokat. S akik a néprajzi, utleírásai s történelmi dolgokat kedvelik, sokat tanulhatnak e műből s mindenestire élvezve es órákat szerezhetnek maguknak.

A figyelmes gondossággal izléssel kidolgozott zordon és bajos részletekben egyaránt bővelkedő fejezetek a következők:

1. Mihályi Bela rövid életleírása gyermekkorai duhajkodásai leküzdhetetlen vándorlói ösztöne törökországi kirándulása.
2. Utlevél és pénz nélküli kiszökése a külföldre.
3. Bolyongásai Horvátországban. Három nap a Karszt hegység délnézei hegyszakadékanak tiz öles hórétegében.
4. Fiumei szenvedései a szénrakodó dockokban.
5. Styria barangolása s elméyeie Stájer nép jellemzésével.
6. Schweitzi kalandjai, ottani érdekes dolgok ismertetése.
7. Olaszországi gyalogolása 192 városon keresztül, a nevezetesebb városok épületek népszokások s társadalom rövid utóldulról ismertetésével.
8. Velencei, nápolyi, miranói, ortonai, s tránii tréfas kalandjai.
9. Vogeraiak megemlékezése a három magyar huszárról.
10. Finikulai boszorkányok.
11. Szent ereklyékkel kufárkodás Lorettóban; az olasz nép bigottsága álszentkedése.
12. Piacenzai, Gorgo-san dominói s kassói keserves elemények.
13. Brigantikai küzdelem az Abruzzókban, mely alkalommal hű czimboráját eveszti.
14. Az olasz zenei képzettsége; élet módjuk szeretkezésük; rokonszenvek a magyarok iránt. Garibaldi és Kossuth czuluts.
15. Szicíliai barangoások: szökés a csendőrlaktanyából, palermói kalandjai.
16. Menekülés egy angol hajón Barczellonába; bolyongásai Spanyolországban.
17. Ötven napig a Spanyol nép sepredéke között. Orgyilkosság és meregkeverés a spanyoloknál. Kevelységük, s lustaságuk miatti nyomoruk; rövid jellemzésük.
18. Frankonbani vitorlázása, s Monaken keresztüli megérkezése, s elményei. A francia nép új oldalról ismertetése.
19. Nizzabani felvétele a legionáriusok közzé, mely alkalommal az ötlet letartóztató rendőrt a katonai őrségre vonzolja.
20. Oran, és Sidi-Bel-Abbesba való internálása, katonai ki képezetése: jártassága a lövészetben.
21. Abbesben Boitard generális előtt, ki a csapatot inspicziálja, a tamarindafa koronájáról teljes fegyverzetben jelentkezik améért 30 napi nyukat kap.
22. A légio éstranger ismertetése, alkalmaztatása, szervezete, s viszonya a többi csapatokhoz: a Franciaák egyéb gyarmatcsapatai.
23. A légio régebbi főbb hadjáratai, zászlója, jellemvonások oroszáni bátorságáról.
24. Kaszarnvai élet a légionál, gyógykezelés: vasfegyelem.
25. Vérázító emberkinzás a kényszermunkára ítelt katonák között (Travaux.)
26. Dominique vérszopó spanyol foglár, rémtettei a rabságra kárhoztatott légionáriusok között: felkoncoltatása ezek bajtársai által.

27. Táborozás a Saharában a legionak készakarvai sanyargatása, s megvadítása a hadjárat előtt: szökési kísérletek.

28. Tábori jelzés a sivatagban gyűjtő lencsék s villanyosság éjjeli rémlátományok.

29. Arab falvak a föld aatt: troglodita élet a nomádoknál: délibáb a Saharán.

30. A pusztalukó beduin szabadságszeretete, vallásosága vitésége rokonvonásai a magyarokéval: főnökei,

31. El Ghazar-ben-Issim, a 107 éves mór jóvendőmondó.

32. Arak-mór népszokások, temetés, lakzi, ünnepélyek, lovasaik ügyessége, lovaik kitaratása. Ló és állattenyésztés, a pusztában; a matraque.

33. Mokhtar Belkassem-ben Mohamed a csillagszemű kigyószelidítő; a kigyószelidítés titka.

34. Karavánok kereskedése, ezek oltalmaztatása a legionáriusok által ütköztek a rabló beduinokkal: elfogott martalócok kivételése.

35. A teve, mint a sivatag hajója, a velevő hánászmód, póstatevek betanítása, gyorsaságuk.

36. Francia adórendszer az oásiskban: Adófizetés megtagadása a mórok által, kiket a légio tékez meg.

37. Sásakajárás az oásiskban, irtásuk a légio segítségével. A Sirocco és Sannum pusztításai.

38. Zendülés az arabok között. Sidi-Bel-Abbes éjjeli megrohantatása 40006 beduin, Jágurtha egykori hőseinek utódai által. Ibn-Ben-Hiscuyár az arab Tyrtaeus.

39. Titánok harcra a Góg és Magóg hadai ellen. A legionáriusok meglepetése, zászlójuk veszélyben; halálmegevető hősiességek, s elhullásuk a zászló alatt: véres győzelmük.

40. Algíriai zsidónők szépsége, a zsidók gazdasága, az arabok és spanyolok ellenszenvé irányukban, lázadás a zsidók ellen, ennek a légio általi leveretése.

41. Menetelési gyakorlatok a sivatagban s ezeknek borzalmai; küzdelmek a sakál, hyéna, leopard, hiúz és mérges kigyókkal: víz és élelem hiány.

42. Száztizennégy nap a Sahara homokján; katonák eltemetése a pusztában. Emberirtás cél nélkül; a légio fele élvész.

43. Dahomey elleni hadjárat. Küzdelem az őstermeszék, elemi csapások, oroszánokkal melyek az őrszemeket háborgatják. Dahomita amazónok.

44. Dahomey bevétele; ez alkalommal a lováról lelért Fourax czmmandans előtt golyózaporban tiszteleg a légio s a haldoklót a megszárlásból kiragadja.

(Vége köv.)

CSARNOK.

A prágai ghettoából.

— Kohn S. zsidó történetei. —

Fordította: ifj. M O R I C Z P A I.

Egyedül jegesített magyar fordítás

Dávid Leb Magdeburger.

— Elbeszélés az elmúlt század utolsó negyedéből. —

3.

— Én természetesen, magyarított tovább a primator, bebizonyítottam a helytartónak, hogy kívánságát a legjobb akarat mellett is lehetetlen volna megvalósítani, sőt nyíltan, világosan még azt is megmondtam neki, hogy én magam részéről különben is ellene leszek e tervnek, míg nem végül meggyőződött terve kivihetlenségéről s mint magától értetődik, elajtótt e balgaságot.

— Aztán midőn elváltak, nem volt nagyon ingerült? tudakolta Austerlitz.

— Sőt ellenkezőleg, nagyon is jó kedve volt.

— Hogyan? szólott Seckeles.

— Ha megígérik, hogy nem adják tovább,

akkor megmagyarázom. A helytartó még egy magán ügyben is kikérte a segítségemet. A gróf sógora, a feleségének a legifjabb öcsese, és kedvence, a fiatal Gyula gróf valami pompás ördögi gyerek, mindig tiszter annyit költ, mint ép ami költeni valója volna s mindig nyakig uszik az adósságban, mert ott kölesönöz, ahol ép kap. Ugy hogy a fizető folyton evicz-kél a kellemetlenségekben. Egyszer már a nagybátyja, Ledebour gróf, az egykori helytartó, kifizette az adósságait, — majd felév előtt a gubernatorné még egy ősi ékszerét is eladta, esakhogy öcsikéjét kisegítse a páczból. Végül midőn már nem tudtak vele mit tenni, szabadságotadták, a szavoyai dragonyosoknál hadnagy s elküldték Velenczébe. Hanem most kerültek még igazán esőbörből vederbe, mert a velencei korhely társaságok még azt is megfontolták a fiatal grófban a mi még kevés jó volt benne. És most a fiatal ur bent ül a velencei adósok börtönében, onnét irkálja nővérehez a legsiralmasabb leveleket. Hol a vízbe akar ugrani, majd a pisztolyt emlegeti, vagy pedig a börtön falán akarja szétloccsantani fejét! És úgy látszik, az adósságai sem valami rendes fajták, hanem beesületbeli tartozások, miktől minden áron szabadulnia kell, röviden a grófné asszony annyit rimázkodott férjének, hogy a gróf, mint mondá, most utóljára hajlandó még egyszer sógorát, Gyula gróft gonosz helyzetéből kisegíteni. Amely czélból ötezer dukatra volna szüksége, holott csupán ez idő szerint háromezer dukat arany felett rendelkezik. — Azután e pénzt sem a könnyelmű sógorának nem akarja küldeni, sem hitelezőknek, mivel úgy hiszi, hogy e követelések legnagyobb része jogtalan s igazolatlan. És mivel nekem Velenczében is van összeköttetésem, ez ügyben a legkellemesebben és legbiztosabban kisegíthetem a gróft. Ugy hogy még irok Velenczébe Z. M. Parente-hez, megígértem. A gróf szívből köszönte szívességemet s biztosított minden lehető viszonzószolgálatról.

Zehnthomer Dávid belépett s jelentette, hogy Magdeburger Dávid az előszobában várakozik.

— Bocsássá be!

— De tulajdonképen mit is akar vele? kérdezte Seckeles.

— Én úgy hiszem, hogy a gróf magától nem jött volna oly örült gondolatra, hogy e buta ügynököt ajánlja oly magas főhivatalba, hanem valószínű Magdeburger maga sürgette a grófnál azt. Mert a gróf előttem nyilváníttotta, hogy rendkívül nagyra becsüli Magdeburgert s hogy egészen biztos ez ember rendkívüli becsületességéről. Valószínű tehát, hogy e bóbortos fizko maga ajánkozott a grófnál. De mivel nem vagyok egész bizonyos benne, azért hívtam Magdeburgert, mert tisztán akarok látni ebben a dologban. Az ilyen együgyű ember, bárha színbeesületes is, ép ostobasága miatt igen veszélyes lehet, ha befolyáshoz jutott. A maisze beheme! Még most is kaczagok, ha reá gondolok. A télen a kisoldalra kocszitam át s megtaláltam az én kedves zsidómat, rendőrök kísérik s nagy ember tömeg szalad utána az utcán. Megállítom az őrséget, kérdezem, hogy mi járatban vannak s mondják, hogy ez az ember pénzt fizetett a rendőri kíséretért, hogy őt, mivel nagyobb összeg pénzt bíztak reá, fényes nappal a kisoldalra igyekezővön, a rendőrök őrizték meg. No, ez már mégis csak rém bolond ember!

Folyt köv.

Bámulatos olcsó árban
beszerezhető

Ifj. Kovács S. czégnél

Kossuth-utca I-ső tkpénztár épület.

Női czipő III minőség	párja	2	frt	25
» » II prima	»	2	frt	50
» » I »	»	2	frt	75
» » keztyű bőr	»	3	frt	30
» félczipő I frt 60,	1 frt 75,	2	frt	
Férfi czipő III minőség		2	frt	25
» » II »		2	frt	50
» » I »		3	frt	—
Legfinomabb »		3	frt	80
Fiu és leányka hegymászó czipő				
Bergsteiger I frt 1.30,	1.50,	1.80,	2.	2.50
páronként.				

Csőtömegtől megvett és kimaradt
vászon és schiffon áruk
félárban,

valamint

férfi ingek,

alsó nadrágok, gallér, manchetták, nyak-
kendők, zsebkendők.

férfi és fiu kalapok

(valódi Pichler féle)

harisnyák, keztyűk, esőernyők, utiböröndők,

illatszerek

stb. igen előnyösen beszerezhetők a

fenti czégnél

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDAJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenfélé

Ügyvédi, hírosági és végrehajtói

NYOMTATVÁNYOK

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 iv Arverési jegyzőkönyv	—	70	kr.
100 „ 200 pld Arverési hirdetmény	—	70	„
100 „ 200 „ Rendelvény	—	70	„
100 „ Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	—	70	„
100 „ Kielegítési végrehajtási jegyzőkönyv	—	70	„
100 „ 200 pld Nem szorgalmazás	—	70	„
100 „ 400 „ Kézbetétési iv	—	70	„
100 „ 200 „ Igény felhívás	—	70	„
100 „ Végrehajtási jegyzőkönyv	—	70	„
100 „ 200 pld Értesítvény haszonbérletről	—	70	„
100 „ 200 „ Értesítvény	—	70	„

Raktáron nem lévő nyomtatványokat
hasonló olcsó árban készítünk el.

Kockázott, egyvonalas és sima

levélpapírok:

a következő olcsó árszámítás mellett kapható

1000 pld.

könnyű levélpapír czégnomással 1/2 ives 3 frt — kr.

erősebb „ „ „ 4 „ 50 „

erős okláv „ „ „ 4 „ 50 „

merített „ „ „ 5 „ 50 „

merített erős levélpapír okláv „ „ „ 6 „ — „

könnyű sima fehér levélpapír czégnomással 1/2 ives 4 „ — „

erősebb sima fehér levélpapír czégnomással fél ives 4 „ 50 „

erős sima fehér levélpapír czégnomással fél ives 5 „ — „

gen erős sima fehér levélpapír czégnomással fél ives 5 „ 50 „

Körleveleket, számlákat és minden egyéb ke-
reskedelmi és magán nyomtatványokat hasonló
olcsó árak mellett szállítunk.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.

A Bika szálloda mellett.

Katz Hermann

férfi-, fiu- és gyermek-ruha raktára Debreczenben,

Alapított 1880. évben.

A jelenlegi hűvös őszi időnyel beálltával bátorodom a t. cz. közönség-
nek óriási nagy raktáramon készletben levő férfi, fiu s gyermek-öltönyeimel
a következő árak mellett ajánlani:

1000 drb. gyermek costum 3—10 évesig	2—8	frt.
1000 „ fiu öltöny	4—15	„
500 „ fiu s gyermek köpeny 3—15 évesig	4—15	„
1000 „ magános pantallon s csizma nadrág	2—8	„
2000 „ férfi öltöny a legújabb divat chewiott, kamgarn, Zsolnai Loden	8—25	„
1200 „ rövid téli kabát, loden, chewiott és mandarin	4—15	„
600 „ hosszú téli kabát és Ulster többféle divatos színekben	9—40	„
Elegáns Jaquet vagy Ferencz József öltönyök	15—35	„

Különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét arra, hogy készle-
temet legnagyobb részben saját felügyeletem alatt helyben a legjobb szabók
által készítettem.

A Bika szálloda mellett.

NYÁRI JÓZSEF és FIAI

Budapest,

VI. Podmaniczky-utca 45.

Debreczen,

Nagytemplom előtti tér, kereskedelmi
akadémia mellett.

Festésre és vegyimosásra

felvállalnak a legjutányorabb áron mindenféle színehagyott férfi-, női- és gyermekruhákat,
csipkét, szőnyegeket és butorszövegeteket, kézmunkákat, keztyűket és mindanfélé függő-
gönyűket stb.

Női tolették egészben és felbontva festetnek.

Férfi ruhák egészben festetnek.

Vegyileg mosva és tisztítva mindenféle ruha egészben felbontatlan állapotban lesz.

Festésünk színtartó és nem fog, vegyileg mosott és tisztított tárgyak a szövet minősége
szerint megújítva, azonnal használható állapotban adnak vissza.

Gyászra szánt ruhák haladéktalanul festetnek feketére.

Gyár: Tiszafüred

Nagyvárad,

Gyöngyös,

Eger,

főut, Orsolya-zárda mellett.

Főter.

Dobó-ér.

Gyűjtőtelepek az ország több részében,

Az általam legondosabban össze-
állított, tekintélyes orvosok által aján-
lott és jónak talált vegytisztító

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elter-
jedtségnek örvend, kapható minden
fűszerüzletben, valamint gyógyszer-
tárakban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy
üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan tel-
jesítetnek.

Használati utasítással ellátott köny-
vecske minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszer raktára.
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)